

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

SOOOG

magazine

Juf van zes klassen tegelijk
Stagiaires voelen zich thuis binnen SOOOG
Veranderingen in het expertisecentrum
Buiten leren en ontdekken
Obs de Waterlelie is IMC Basis school

SOOOG

nieuws

Scoor een Boek!

Scoor een Boek! is een jaarlijks terugkerend leesproject voor kinderen en ouders, dat lezen en sport aan elkaar verbindt. Het project heeft een Schooleditie voor kinderen van groep 5/6 én een Thuiseditie voor het hele gezin.

Scoren kun je overal! Met die gedachte voeren bibliotheken een uniek leesproject voor leerlingen van groep 5 en 6 uit: Scoor een Boek! In de editie van 2019 lazen bijna 14.000 leerlingen in 6 provincies van februari tot en met april zoveel mogelijk boeken ('scoren'). De kinderen worden via videoboodschappen aangemoedigd door spelers van AZ, FC Groningen, FC Emmen, NEC, Heracles Almelo, Go Ahead Eagles, Willem II, RKC Waalwijk, NAC, Helmond Sport, Top Oss en FC Volendam.

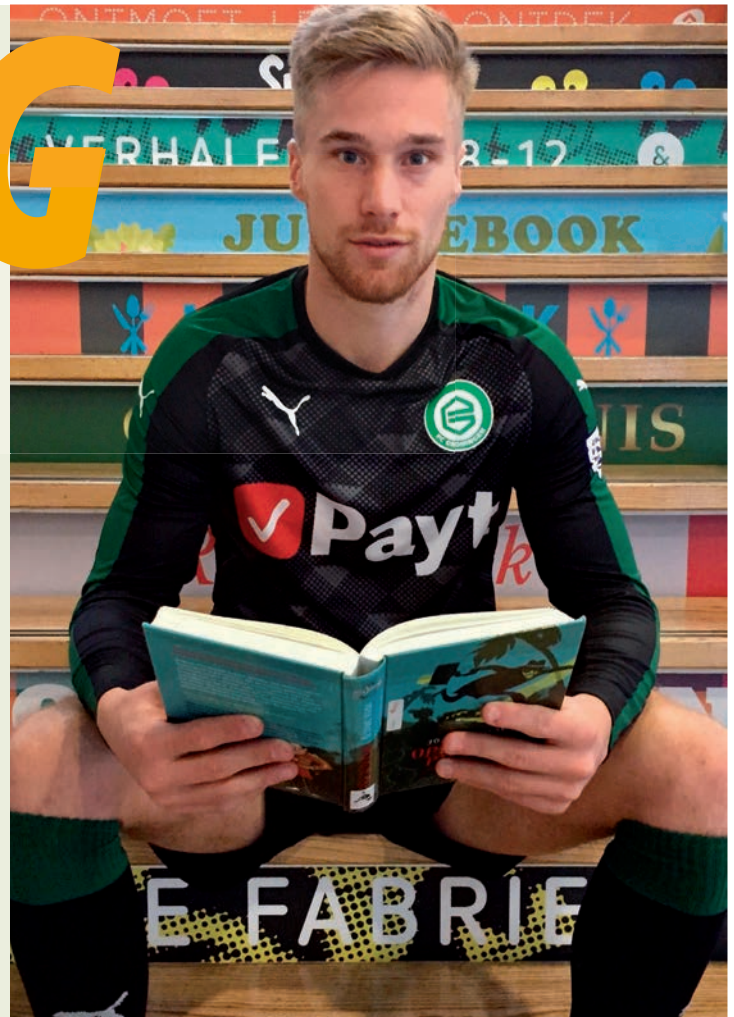
In 2019 deden in totaal 303 scholen mee en lazen 16.040 leerlingen 105.742 boeken!

Landelijk groeiend initiatief

Scoor een Boek! is een landelijk, groeiend initiatief. Het project bundelt de populairste sport van Nederland met lezen. "Een goede taalbeheersing is de basis voor zelfstandigheid en een gezonde levensstijl. Hierin zijn veel overeenkomsten te vinden met voetbal", zo staat op debibliotheekopschool.nl over Scoor een boek! "De persoonlijke boodschap van een voetballer werkt stimulerend en motiveert de leerlingen zoveel mogelijk boeken te lezen."

Schooleditie, Thuiseditie en Experience

De Schooleditie van Scoor een boek! bestaat uit negen weken waarin het lezen van boeken centraal staat. Tijdens De Aftrap bezoekt een leesconsulent

de groep met een topselectie aan boeken, een scoreposter én een motiverende videoboodschap van de voetballer. In De Rust praat de leesconsulent met de klas over de boeken en bekijken ze de tweede videoboodschap van de speler. Na 9-10 weken boeken 'scoren' is het tijd voor Het Fluitsignaal, een sportieve afsluiting waarin ook de Eindscore van Scoor een Boek! bekend wordt gemaakt.

Gezinnen kunnen meedoen met de Thuiseditie Scoor een Boek! In de Bibliotheek kan een gratis Scoor een Boek!-poster worden afgehaald. Voor elke 15 minuten (voor)lezen in een boek, krant of tijdschrift, plak je op de Thuisposter een sticker in de vorm van een voetbal. Er is zelfs een Scoor een Boek! Coach voor gezinnen die wel graag willen lezen maar het lezen en voorlezen lastig vinden. Een Coach komt thuis het gezin helpen.

Tijdens de Scoor een Boek! periode wordt ook de Experience georganiseerd: een evenement in de Bibliotheek voor ouders en kinderen rondom voetbal en lezen.

Informatie en aanmelden

Basisscholen die interesse hebben in deelname aan de editie 2020 kunnen bij hun lokale bibliotheek informeren naar de mogelijkheden. Op debibliotheekopschool.nl zijn voor leerkrachten ook een flyer en lesmateriaal te vinden.

INHOUD

SOOOG Nieuws	2
Scoor een Boek!	
Voorwoord	3
Een dag met juf Britt.....	4
Britt Kingma, leerkracht sws de Driesprong	
Boekbespreking.....	9
Geweldloze communicatie	
Stagiaires voelen zich thuis binnen SOOOG.....	10
Henri en Ivar op sws de Driesprong	
Buiten leren en ontdekken.....	12
Ontdekkend en buiten leren op obs Letterwies	
Veranderingen in het expertisecentrum	14
Het expertisecentrum als hét centrum van SOOOG	
Obs de Waterlelie is IMC Basis school	16
Kennismaken met verschillende beroepen	
Wat komt er kijken bij het draaiende	18
houden van een school?	
Peter Vos, directeur obs de Kleine Dollard	
Heerlijk (voor)lezen.....	20

COLOFON

Redactie Saffira Rijkee

Fotografie Klaas Ketelaar, Jeanine Doddema, Maaïke Gritter, Saffira Rijkee, Lemniscaat, Gottmer, Leopold, Singel Uitgeverijen, Van Goor, Luitingh-Sijthoff, Van Holkema en Warendorf

Vormgeving Puntgaaf Reclame & Vormgeving

Aan dit SOOOG Magazine werkten mee:

Annet Flim, Ina Gils, Ineke Dokter, Jaap Hansen, Ted Hulst, Wilma Heetland.

Druk Afeer Winschoten

SOOOG Magazine verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen.

Suggesties of leuke nieuwtjes?

info@saffirarijkee.nl.

Op de voorkant: Een dag met Juf Britt.

Op de achterkant: Foto door Klaas Ketelaar.

Stichting
Openbaar Onderwijs
Oost Groningen (SOOOG)

Oldambt - Pekela - Westerwolde
Huningaweg 8
9682 PB Oostwold
Telefoon: 0597-453980
Mail: info@sooog.nl

www.sooog.nl

Geachte lezers,

Opvang en onderwijs zijn veelzijdig en constant in beweging. De samenleving en maatschappij vragen om opvang en onderwijs die aansluiten en inspelen op ontwikkeling, vragen en wensen. We kunnen dat op tal van manieren benaderen en vormgeven. Een mooie uitdaging voor onze scholen waarvoor wij hen de ruimte bieden.

In dit SOOOG Magazine leest u een aantal boeiende artikelen over ontwikkelingen en veranderingen in het aanbod binnen onze organisatie. Met directeur ad interim Peter Vos praten wij over 'Het bedrijf school' en naar wat er allemaal komt kijken bij het gezamenlijk draaiend houden van een school.

In onze terugkerende rubriek 'Een dag met...' lopen we dit keer een dag mee met Juf Britt Kingma. Zij is leerkracht van de groepen drie-vier, vijf-zes en zeven-acht van sws de Driesprong in Vriescheloo.

Dat stagiaires een belangrijke inbreng hebben binnen het onderwijs op onze scholen wordt bevestigd in het artikel 'Stagiaires voelen zich thuis binnen SOOOG'. Stagiaires hebben een niet meer weg te denken plaats binnen onze scholen ingenomen. Wij bieden deze toekomstige collega's dan ook graag een stageplaats op een van onze scholen aan.

In het artikel 'Veranderingen in het expertisecentrum' vertelt Linda de Jonge, directeur ad interim van ons expertisecentrum, wat er gedurende het afgelopen schooljaar is veranderd en de komende periode nog zal veranderen binnen het expertisecentrum van SOOOG.

Zo maar even een greep uit de artikelen die u in dit Magazine kunt lezen. Veel nieuwe ontwikkelingen, daarnaast de vertrouwde rubrieken, kortom: weer een SOOOG Magazine waar we samen trots op kunnen zijn.

Het College van Bestuur

Ted Hulst

Jaap Hansen

Britt Kingma
Leerkracht sws De Driesprong

Een dag met Juf Britt

Een werkdag van een juf of meester, een onderwijsassistent of conciërge: in deze rubriek wordt het van uur tot uur vastgelegd. Deze keer volgen we Britt Kingma, leerkracht van – let op – groep drie-vier, vijf-zes, én zeven-acht op sws De Driesprong in Vriescheloo. Britt is startend leerkracht en een groot talent, zegt Nicky Remie, schoolcoördinator van De Driesprong. Het is donderdag 12 december.

08.00 uur

Stipt om acht uur zitten alle collega's op sws de Driesprong bij elkaar om samen de dag te beginnen. Eenmaal in de klas zet Britt de planning voor de dag op het Digibord aan, leest het logboek van de vorige dag, legt spullen klaar en bereidt de Leesclub van vandaag voor. Muziekles valt uit, dus Britt kan wat schuiven in de planning. Ze vond gisteren een puzzel die ze zelf leuk vond op de basisschool. Daar wil ze de kinderen hun hersenen vandaag even op laten kraken. Verder hebben ze door de uitval van muziek wat meer tijd voor hun weektaken. "Dat vinden ze altijd fijn, even wat meer tijd. Donderdagmiddag is de enige dag dat ze niets extra's hebben."

08.30 uur

De planning is voor alle leerlingen van groep zeven-acht duidelijk, ze weten precies wat ze vandaag gaan doen. Na even bijkletsen met juf, ze is er tenslotte maar één dag in de week, geeft Britt uitleg en kan iedereen aan de slag. De klas is verdeeld in 'hoeken', met tafels. Er zijn onder andere een stiltetafel, een rekentafel en een taaltafel. Wat kinderen wanneer doen mogen ze een groot deel van de dag zelf weten. Vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid staan hoog in het vaandel op De Driesprong, vertelt Britt. Het prachtige natuurschoolplein – dat vanuit de klas zorgt voor een uitzicht waardoor je je in een CenterParcs huisje waant – is daar een voorbeeld van: nergens staan hekken, maar kinderen wisten Britt tijdens haar eerste pleindienst precies te vertellen tot aan welke bomen ze mogen gaan. Kleuters blijven aan de andere kant allemaal netjes achter 'de heuvel'.

09.55 uur

De kinderen zijn druk bezig met 'Alles in 1', een project over de Middeleeuwen. Britt doet het haar van een leerling opnieuw in een staart, "ik speel wel even kapper" en kondigt de pauze aan. Twee kleuters komen binnen met een traktatie omdat juf Suzanne jarig is, maar dat zal niet ongemerkt voorbij gaan: Britt haalt alle klassen erbij en in optocht lopen ze naar Juf Suzannes klas waar luidkeels gezongen wordt terwijl Suzanne op tafel staat. Terug in de klas behandelt Britt twee waaromvragen uit Het Grote Waaromboek, dit keer uitgekozen door Jasmijn. 'Hoe komt het dat trekvogels de weg niet kwijt raken?', en 'Wat is goed, wat is kwaad?' Wat vinden de kinderen? Stel je gaat dood tenzij je eten steelt? Is stelen dan goed? De meningen zijn verdeeld. Het is erger als een rijk iemand steelt dan wanneer een arm iemand steelt, vindt de één. Een ander vindt dat arm en rijk beiden nooit mogen stelen. "Wil je dan liever dat iemand doodgaat?", vraag weer iemand anders. "Ja, zo is de natuur." "Het blijft een lastige discussie", besluit Britt. De kinderen proeven van het schoolfruit: pomelo, krijgen een zakje snoep van de kleuters en gaan naar buiten.

Britt is net voor de zomervakantie afgestudeerd en liep haar eindstage op sws De Driesprong. Ze mocht direct blijven, en wel in zes groepen. "Heel erg leuk", vindt ze dat. "De school is klein en omdat we op dinsdag- en vrijdagmiddag groepsdoorbrekend werken leer je alle kinderen snel kennen. En ik doe veel ervaring op in alle groepen." Elke groep heeft haar eigen charme, vindt Britt. "In groep zeven/acht vind ik de wat meer diepgaande gesprekken met kinderen, sommige bijna puber, altijd heel leuk. In groep drie/vier is het dan even schakelen, als een leerling bij me komt met: juf, hij pakt mijn pen af!" Een leerling komt binnen. "Ah meneer toeter!", zegt Britt. Tobias drukt op een knop en de bel klinkt. Al snel stroomt de klas weer vol.

10.30 uur

Een kwartiertje lezen. Stagiair-onderwijsassistent Henri Bouwman en Britt lezen zelf ook en daarna zet Britt op het bord een aantal zinnen waarin de leerlingen zelf figureren. De leerlingen moeten de woordsoorten in deze zinnen benoemen, zoals zelfstandig en bijvoeglijk naamwoord. "Sanne, waarom heb jij geen kerstjurk aan?" "Isa, wie heeft jouw haar zo mooi gedaan?" "Niek heeft vandaag een super goede werkhouding."

10.45 uur

Boek opruimen en spellingsmap pakken. Alom gekreun, maar iedereen zit al snel netjes aan tafel. Samen gaan ze aan de slag, met de zinnen waarin hun eigen namen staan. Daarna loopt Britt door de klas terwijl de kinderen zelfstandig verder werken aan de zinnen. "Super dames en heren!", zegt ze. "Lief dat je dat aan haar uitlegt." Daarna worden de zinnen klassikaal ontleed. Mama blijkt het haar van Isa zo mooi te hebben gedaan. En Isa heeft zelf een zin verzonnen: "Juf Britt met die mooie blouse, is de allerbeste en juf Tanja ook". Ook deze zin wordt ontleed.

11.15 uur

Zelfstandig werken aan opdrachten. Als kinderen klaar zijn kunnen ze met hun weektaken aan de slag. Juf Antonia komt binnen met twee gestreepte doosjes en servetten en dat zorgt voor opwinding. Ze komt trakteren op kleurige gebakjes, omdat ze vandaag veertig jaar in het onderwijs zit. Na deze traktatie verspreiden leerlingen zich naar hun verschillende favoriete plekje in de school waar ze zelfstandig aan de slag gaan. Verder weg klinkt accordeonmuziek en wordt 'De herdertjes lagen bij nachte' gezongen. Opnieuw blijkt de mooie werking van het vertrouwen dat kinderen op De Driesprong krijgen. "Het is niet zo

dat ze overal kunnen gaan zitten en zichzelf maar moeten redden”, zegt Britt. “We houden goed in de gaten dat er gewerkt wordt. Maar over het algemeen gebeurt dat ook. Groep zeven-acht heeft zó’n zelfstandige werkhouding.”

11.30 uur

Henri neemt een groepje kinderen een dictee af, Britt helpt aan de rekentafel. Verderop klinkt ‘Stille nacht, heilige nacht’.

11.45 uur

In de kring om ‘de tijdbalk’ (over de Middeleeuwen) die eerder door de leerlingen werd ingevuld, te bespreken. In koor worden de (meestal juiste) antwoorden opgelezen. Dan zijn er nog acht minuten tot de pauze. Tijd voor het puzzelspelletje ‘Leap frog’. De tijd gaat lopen en kinderen mogen op het Digibord drie bruine en drie groene kikkers van plaats laten wisselen: binnen zestig seconden, de kikkers kunnen niet achteruit, en ze kunnen over één kikker tegelijk springen. De eerste poging mislukt al snel. Meerdere kinderen zeggen het te weten, maar ook volgende pogingen lopen al snel vast. Ze blijven proberen en vinden het jammer dat de pauze bijna begint terwijl de puzzel nog niet is opgelost. Britt probeert het ook een keer, met hulp van de klas. “Nee de groene nu! Nee die! Nee! Oké nog één laatste keer met z’n allen, dan gaan we eten, kom op! Jééé! Opgelost!”

12.05 uur

Lunchen terwijl het Jeugdjournaal opstaat. Utrecht krijgt een extra burgemeester, speciaal voor senioren.

De klas discussieert over de stelling: één burgemeester per gemeente is genoeg. Isa vindt dat één genoeg is, omdat een burgemeester er voor iedere inwoner moet zijn. “Als een burgemeester maar met één groep bezig is moet ‘ie gewoon ontslagen worden.”

12.15 uur

Naar buiten, het heerlijke speelbos in en voetbalveld op, met het mooie bostheater waar de eindvoorstelling wordt gegeven en waar nu een groepje meisjes uit volle borst zit te zingen. Schommels zwaaien, op het voetbalveld wordt een potje voetbal gespeeld.

12.50 uur

Terug in de klas. Het is tijd voor een groepsvergadering. Juf Nicky doet dit drie keer per jaar in elke klas. Aan de hand van smileys mogen kinderen elkaar vertellen hoe het met ze gaat en hoe ze zich voelen. Zowel Britt, Tanja, Antonia als Henri zitten bij de groepsvergadering. Het is nog nooit gebeurd dat er niet gehuild werd tijdens de groepsvergadering, vertelt Isa. Vandaag valt dat mee. Op de vraag: hoe voel ik me over het algemeen op school, mogen kinderen bij de smiley gaan staan die bij hun gevoel past: de sippe, neutrale, of blij. Daarna vertellen ze elkaar in tweetallen waarom ze zich zo voelen. Iedereen die iets bijzonders heeft gehoord mag dat vervolgens in de kring vertellen. De groep praat over mogelijke oplossingen voor ruzies die soms ontstaan bij de schommels. Ze besluiten in vervolg een telefoon mee naar buiten te nemen om een timer te kunnen zetten, zodat er eerlijker gewisseld wordt. Plagen via de te-

lefoon wordt besproken. De groep suggereert de afzenders van vervelende berichtjes te blokkeren. Wat pesten nou precies is, wordt hierop uitgebreid besproken. De groep krijgt een compliment, want tijdens de groepsvergadering in groep drie-vier werd gevraagd wie je om hulp kunt vragen op school en toen werden veel namen uit groep zeven-acht genoemd.

13.42 uur

Tijd voor de Leesclub. Op tafel staan allemaal informatieve boeken. In tien minuten tijd moet de klas daar in totaal vijftien gekke weetjes uithalen, die in de klas worden opgehangen. In 1912 werd een voetbal gemaakt van een varkensblaas omwikkeld met koeienhuid, blijkt tien minuten later. En als je in Sakurajima in Japan naar school gaat moet je een helm dragen tegen de vuurvonken van een vulkaan. In het Hindoeïsme geloven ze dat je ziel na de dood in een ander lichaam kan komen. En skiërs kunnen sneller van een berg afglijden dan auto's op een snelweg rijden. De Basenji is de enige hond die niet kan blaffen: hij kan jodelen. En de grootste aardworm ter wereld kan wel drie meter lang worden en twee vingers dik.

14.15 uur

De boeken gaan op een stapel, stoelen worden opgeruimd. Het is tijd voor het feestje van Antonia. In de

gemeenschappelijke ruimte wordt ze toegesproken en -gezongen.

14.39 uur

Iedereen zet zijn stoelen op tafel en Kris veegt de klas schoon. Britt deelt de uitnodigingen voor het kerstdiner uit, die ze gisteravond tot laat heeft zitten maken. Nog vier minuten, dus de kikkerpuzzel mag nog een keer geprobeerd worden.

14.45 uur

De kinderen zijn vrij. Het was een drukke dag, met allerlei dingen tussendoor, maar top gewerkt, zegt Britt. "Ik zie jullie morgen op school en volgende week weer in de klas!" Britt loopt mee naar buiten om even met ouders te praten. Vanwege het continu-rooster van de school hebben zij en haar collega's overdag geen tijd om met elkaar te zitten. Na schooltijd doen ze dat vaak wel even.

Britt maakt de klas netjes, vult het logboek in, doet nakijkwerk en leest zich in voor haar klas van morgen. Straks eten de collega's hapjes vanwege Antonia's jubileum en daarna gaat het team samen kerststukjes maken.

17.00 uur

Meestal gaat Britt rond vijf uur, half zes naar huis.

Geweldloze communicatie: ontwapenend, doeltreffend en verbindend

Geweldloos leren communiceren van Marshall B. Rosenberg, een Joodse man die als kind in Detroit vanwege zijn afkomst zelf het nodige geweld te verduren kreeg, is bijzonder. Nog bijzonderder is dat het werkt. Als je naar je eigen behoeften en naar die van de ander leert luisteren, ontstaat verbinding van hart tot hart en verdwijnt geweld.

Geweldloze Communicatie is interessant voor iedereen die wel eens communiceert: iedereen op de wereld dus. Want we leren allemaal wel praten... Maar leren we ook communiceren?

“Helaas hebben de meesten van ons nooit geleerd om te denken in termen van behoeften. We zijn eraan gewend om te bedenken wat er bij anderen mis is als onze behoeften niet worden vervuld. Het is steeds weer mijn ervaring dat zodra mensen beginnen te praten over wat ze nodig hebben in plaats van wat er mis is met de ander, de kans aanzienlijk toeneemt dat er wegen gevonden worden om aan ieders behoeften te voldoen”, aldus Marshall B. Rosenberg, schrijver van *Geweldloze Communicatie*. Rosenberg is klinisch psycholoog en de grondlegger van het gedachtegoed van Geweldloze Communicatie. Hij richtte het ‘Centre for Nonviolent Communication’ op: een internationale non-profitorganisatie die trainingen/workshops aanbiedt in vijfendertig landen.

Rosenberg brengt zijn boodschap tijdens trainingen aan de meest uiteenlopende groepen mensen aan de man: van leerkrachten tot straatbendes en van echtgenoten tot gemeenschappen in oorlogsgebied. Als kind vroeg hij zich al af hoe het kan dat sommige mensen vervreemd raken van hun natuurlijke mededogen, gewelddadig worden en anderen uitbuiten, terwijl anderen onder de moeilijkste omstandigheden compassievol weten te blijven. Volgens Rosenberg spelen taal en de manier waarop wij woorden gebruiken hierbij een cruciale rol. Want “hoewel we onze manier van communiceren gewoonlijk niet als geweldvol beschouwen, leiden woorden vaak tot kwetsing en pijn, zowel naar anderen, als onszelf”.

De vier onderdelen van Geweldloze Communicatie zijn waarneming, gevoel, behoefte en verzoek. Geweldloze Communicatie leert je deze vier onderdelen helder uit te drukken en te ontvangen van anderen. Wat neem ik waar? Wat voel ik? Welke behoefte ligt daaronder en wat heb ik dus nodig? Welk verzoek zou ik willen doen? Wat neem jij waar? Wat voel jij?

Wat heb jij nodig en welk verzoek heb je voor mij? Omdat het benoemen van gevoelens best lastig is somt Rosenberg pagina’s vol aan emoties op: van aangedaan tot zwartgallig. Het openlijk uiten van gevoelens is voor veel mensen ook best eng. Maar met allerlei voorbeelden toont Rosenberg aan dat het tonen van kwetsbaarheid echt kan helpen conflicten op te lossen en dieper contact te maken met andere mensen. Ook en juist op de werkplek.

De sleutels tot geweldloos communiceren zijn volgens Rosenberg waarnemen zonder oordeel, uiten wat je voelt, weten en zeggen wat je nodig hebt en duidelijke verzoeken doen aan de ander. Zeggen wat je wél wilt in plaats van wat je niet wilt. Niet omdat je diegene wilt veranderen of ergens toe wilt dwingen, maar omdat je echt, open, wilt laten zien wat jouw behoefte is. Om zijn visie voor zowel volwassenen als kinderen te verduidelijken, koos Rosenberg twee dieren: de jakhals en de giraffe. De dieren staan symbool voor twee kwaliteiten in ons. De jakhals is resultaatgericht, dwingend en autoritair. De giraffe is zowel zachtaardig als sterk, kijkt met mildheid naar wat zich aandient, communiceert vanuit zijn hart en zoekt naar verbinding en helderheid. Hierover verscheen het boek *De giraffe en de jakhals in ons: over geweldloos communiceren*, geschreven door Justine Mol.

Geweldloze communicatie: ontwapenend, doeltreffend en verbindend

Marshall B. Rosenberg

ISBN 9789047703617

Henri Bouwman
en Ivar Mulder
Stagiares sws De Driesprong

**Stagiaires voelen zich
thuis binnen SOOOG**

Het belang van stagiaires op school is groot, zegt Nicky Remie, schoolcoördinator van sws De Driesprong in Vriescheloo. Heel fijn dus, dat stagiaires-onderwijsassistenten Henri Bouwman en Ivar Mulder zich helemaal thuis voelen binnen SOOOG.

Samenwerkingschool De Driesprong is in kerstsfeer, want het is half december. Vandaag lopen alle leerkrachten rond in 'foute' kerststruiken, omdat ze het goede doel 'Save the Children' steunen. Ook Nicky, Henri en Ivar zien er feestelijk uit.

Henri en Ivar lopen beiden hun eindstage voor hun opleiding tot onderwijsassistent op De Driesprong. Doel van SOOOG is stagiaires een goede plek geven, om zo te investeren in de toekomst van nieuwe collega's, zegt Nicky. Stagiaires doen het goed binnen SOOOG en komen graag (terug) vanwege de sfeer op school, de ruimte en verantwoordelijkheden die ze krijgen en vanwege het feit dat ze behandeld worden als gelijkwaardige collega's. "Stagiaires maken echt deel uit van het team." Henri en Ivar kunnen dat alleen maar beamen. Allebei voelen ze zich helemaal thuis binnen SOOOG. Ivar zat vroeger zelf op De Driesprong, dus extra bijzonder om hier stage te lopen. Henri heeft zich omgeschoold: hij werkt als secretaris in de administratie en heeft nu bijna de tweejarige opleiding tot onderwijsassistent afgerond, naast zijn dagelijkse werk. "Ik voelde me direct welkom toen ik aan het begin van het schooljaar werd uitgenodigd voor het teamuitje en mijn nieuwe collega's informeel kon leren kennen."

'Door stagiaires een goede plek te bieden hoopt SOOOG haar steentje bij te dragen aan het tegengaan van het lerarentekort'

Schooloverstijgend

In vrijwel elke SOOOG-klas lopen Pabostudenten stage. Heel fijn en belangrijk, zegt Nicky. Net zo belangrijk is het om mbo-studenten in te zetten. "De inzet van meer stagiaires heeft natuurlijk consequenties voor leerkrachten, want begeleiden kost tijd. Wij ruimen daar tijd voor in, in ons taakbeleid." Een verbeterpunt in het werken met stagiaires is meer schooloverstijgend denken, vindt Nicky. "Elkaar stagiaires gunnen, zodat elke stagiaire op precies de juiste school terecht komt. Zo had mijn collega Wilma Heetland bijvoorbeeld een sollicitatiegesprek met een onderwijsassistent die ze het liefst zelf wilde 'houden', maar waarvan ze zei: deze jongen zou zo goed op De Driesprong passen. Vaak wordt nog op schoolniveau gedacht als het om stagiaires gaat. Maar als je ze naar de school begeleidt waar ze echt passen en ze in hun kracht weet te zetten, kun je daar als school heel veel profijt van hebben."

Extra handen

Door stagiaires een goede plek te bieden hoopt SOOOG haar steentje bij te dragen aan het tegengaan van het lerarentekort, zegt Nicky. Henri en Ivar ondersteunen de leerkrachten in de klas zoveel als ze kunnen. Ivar: "Met de lessen, met extra hulp voor kinderen die iets moeilijk vinden, Avi-lezen..." Henri: "We ondersteunen de leerkracht waar we kunnen, want ze hebben het druk genoeg". Precies één van de redenen die het belang van stagiaires op school zo groot maken, zegt Nicky. "Extra handen in de klas kunnen we gebruiken om het nog beter en leuker te maken voor de kinderen. Hoe meer mensen, hoe meer aandacht de kinderen krijgen en hoe meer ze kunnen leren."

Buiten leren en ontdekken

Buiten leren rekenen en spellen, werken in de bijtuin en schoolmoestuin en eigen gepote aardappelen met sla eten: op obs Letterwies in Nieuwolda staan ontdekkend leren en buiten leren centraal.

“De natuur heeft een gunstige invloed op de zintuigen, creativiteit en het denkvermogen van ieder kind”, zo staat in de nieuwe visie van obs Letterwies. Maaïke Gritter, leerkracht op deze school: “We betrekken de natuur zoveel mogelijk bij ons onderwijs. Door leerlingen uit te nodigen zelf te ontdekken en te onderzoeken, creëren we een leeromgeving die aansluit bij hun belevingswereld. We motiveren leerlingen op avontuur te gaan en zo hun eigen talent te ontdekken en we stimuleren ze samen te werken en gebruik te maken van elkaars talenten”.

Bosjuf

Voor de onderbouw op obs Letterwies werd het boek *Op stap met de bosjuf* aangeschaft. Maaïke: “Dit gebruiken we als inspiratie. We proberen minimaal één keer per week een buitenles te geven. Lessen uit ‘Wereld en getallen’ (rekenmethode, red.) en ‘Spelling’ lenen zich hier het beste voor. We gebruiken de methodedoelen van die dag, maar dan buiten. Op deze manier willen we meer variatie in ons onderwijs brengen. En voor de kinderen geeft het meer vrijheid en bewegelijkheid”.

Spelvormen

Tijdens de buitenlessen worden allerlei spelvormen ingezet. ‘Zoek degene bij wie je hoort’, bijvoorbeeld: verliefde harten, woord-plaatje, breuk-kommagetal, metriekstelsel (100 centimeter hoort bij één meter). Of ‘Estafette’, waarin teams tegen elkaar strijden. Elke keer rent één leerling naar de overkant om een opdracht – ‘maak zoveel mogelijk sommen met dezelfde uitkomst’, ‘schrijf zoveel mogelijk woorden bij een spellingscategorie’ – te maken. Of ‘Springen’. Tafels springen bijvoorbeeld, of over woorden springen en ze hardop zeggen. Een andere spelvorm is ‘Haal iets op of breng iets weg’: een kind haalt een kaartje met een som op en brengt het naar de emmer waar het goede antwoord op staat. Of een tikspel waarin degene die getikt wordt de tafel van vier opzegt of waarin alle kinderen een cijferkaartje in de hand hebben. Ben je getikt ga je naar de aangezeven plek. Ben je samen tien, dan mag je weer meedoen. Voor de bovenbouw kan dit met breuken: ben je samen één hele, dan mag je weer meedoen. Een quiz met vragen overal op het schoolplein is ook leuk. Op obs Letterwies werd via buitenonderwijsnederland.nl voor alle klassen een zak met buitenspellen aangeschaft. Maaïke: “Buitenonderwijs Nederland heeft voor elke bouw een zak met spellen gemaakt.

In de gang hebben wij een kast staan waar de spellen voor buitenlessen in liggen. Zo kunnen andere groepen hier met een aanpassing ook gebruik van maken”.

Bijtuin

In de lente en zomer hebben de kinderen van obs Letterwies naast hun vaste buitenlessen op woensdag hun ‘tuindag’. Kinderen werken die dag in hun eigen schoolmoestuin en -bijtuin. Voor de bijtuin werd afgelopen voorjaar over de hele lengte van de school een stuk grond vrijgemaakt. Maaïke: “Nieuwolda doet als dorp mee aan het project ‘Red de bij’ en wij doen daar als school aan mee. In onze bijtuin staan vaste planten en kruiden die goed zijn voor de bij, de hommelen en de vlinder. Onder begeleiding van onze tuinman Renzo hebben we een wilgenhek geplaatst, zodat de afscheiding van onze bijtuin beter te zien is. Ook hebben de kinderen bloemzaad gestrooid waardoor onze tuin in de zomer één prachtige bloemenstrook was”.

‘In de zomer was onze bijtuin één prachtige bloemenstrook’

Verbazing

Uit de eigen schoolmoestuin aten leerlingen afgelopen zomer gebakken aardappels met sla. De aardappelen waren zelf gepoot. Maaïke: “De verbazing, dat we één aardappel in de zak hadden gedaan en dat er zoveel meer uitkwamen! Heel mooi om te zien”.

Nationale Buitenlesdag: 7 april

Scholen kunnen zich weer aanmelden voor de Nationale Buitenlesdag die dit jaar op 7 april valt. Als school kun je al meedoen als je aan minstens één klas één uur buitenles geeft. Vorig jaar deden 2700 Nederlandse scholen mee. De Nationale Buitenlesdag is een initiatief van Jantje Beton en IVN Natuureducatie. “Door lessen buiten te geven, worden kinderen blootgesteld aan natuurlijk daglicht en frisse buitenlucht”, schrijven zij. “Dit draagt bij aan minder vermoeidheid en een betere stemming en heeft mogelijk ook een positief effect op het leervermogen van kinderen. Een buitenles biedt ook mogelijkheden voor de leerkracht om uitdagendere lessen te geven. Het zijn lessen waar leerlingen zelf dingen uitzoeken, veel samenwerken en hun lichaam en zintuigen gebruiken tijdens het leren. Bewegen tijdens het leren is niet alleen goed voor de lichamelijke gezondheid van kinderen, maar heeft ook positieve effecten op cognitieve processen.”

Van links naar rechts: Linda de Jonge, Eva Haitsma, Ria Baars, Gita Hemmer, Hilda Smid en Ineke Baalmans.

Veranderingen in het expertisecentrum

Het expertisecentrum als hét centrum van SOOOG

Het eigen expertisecentrum van SOOOG is verhuisd en sinds dit schooljaar vallen de SOOOG Academie en een coach voor startende leerkrachten onder verantwoordelijkheid van Linda de Jonge: directeur a.i. van het centrum. De ondersteuning van scholen blijft als vanouds. Nieuw is dat orthopedagogen en gedragspecialisten meer zichtbaar zullen zijn binnen school, zodat lijnen zo kort mogelijk zijn.

Op de open deur van het kantoor in obs de Kleine Dollard in Winschoten, waar Linda de Jonge en haar team sinds kort huizen, staat met krijt: 'Welkom'. Linda: "We hopen dat dit een herkenbare plek wordt waar mensen gewoon naar binnen lopen". Linda en haar team zijn erg blij met hun nieuwe kantoor op obs de Kleine Dollard. In Onderwijszorgcentrum de Stuwe waar ze eerst zaten, was hun ruimte beperkt, waardoor ze als collega's vaak niet bij elkaar zaten. "We hebben één team en één taak dus het is heel fijn dat we nu bij elkaar zitten."

Talenten verbinden

Aanleiding om veranderingen aan te brengen in het expertisecentrum was het nieuwe strategische beleid van SOOOG. Eén van de focuspunten voor de komende jaren in dat beleid luidt: 'Het expertisecentrum wordt hét centrum binnen SOOOG, voor de ontwikkeling, ondersteuning en kwaliteit van het onderwijs'. Linda: "Er is ontzettend veel kennis en expertise beschikbaar binnen SOOOG, maar die worden vaak op schoolniveau ingezet. Dat is logisch, maar ook zonde, want je zou er zoveel meer mee kunnen. Ik geloof dat de kwaliteit van ons onderwijs nog hoger zal worden als we meer gebruik maken van de talenten die aanwezig zijn op de verschillende scholen: als we lijntjes weten te trekken tussen de juiste personen. Dat wij dat nu gaan doen is echt winst voor de organisatie".

'We willen veel meer op scholen aanwezig zijn. Want daar gebeurt het'

Meer op school

Grote verandering binnen het expertisecentrum is dat het team van orthopedagogen en gedragspecialisten meer op school aanwezig is. Linda: "Omdat we ons eigen expertisecentrum hebben, kunnen scholen snel contact hebben met bijvoorbeeld een orthopedagoog of een ambulante begeleider, om te overleggen over de beste begeleiding. Die lijnen willen we nóg korter maken. Je kunt alleen passende begeleiding bieden als je de situatie goed aanvoelt en de school, leerkrachten en het kind echt kent. Dat lukt niet aan de hand van papieren dossiers. Dus we willen veel meer op scholen aanwezig zijn. Want daar gebeurt het".

Verbinding

Kwaliteitszorg is vanaf dit schooljaar aan Linda haar takenpakket toegevoegd. Het expertisecentrum wordt de spin in het web dat SOOOG is. Linda: "Ik ondersteun alle scholen in het stellen van doelen, het behalen van die doelen en het bewaken en vasthouden van hun onderwijskwaliteit". Linda leest van alle scholen de schoolplannen, -jaarverslagen, -jaarplannen en schoolondersteuningsplannen. "Daardoor krijg je een goed beeld van wat speelt in alle scholen kun je echt gebruik maken van elkaars expertise en kwaliteiten." Ook de SOOOG Academie valt sinds dit schooljaar onder Linda's verantwoordelijkheid. "Een hele logische stap. Ik weet wat er speelt op scholen en waar ze de komende jaren mee bezig willen."

Het expertisecentrum

Het expertisecentrum van SOOOG, bestaande uit een directeur, twee orthopedagogen, een gedragspecialist, een ambulante begeleider, een administratief medewerker, een coach startende leerkracht, een team dat de SOOOG academie vorm geeft en 21 onderwijsassistenten, zorgt voor verbindingen tussen de scholen onderling en met de omgeving, ondersteunt met passend onderwijs, leidt op en organiseert toegang tot kennis. Vanaf dit voorjaar is het expertisecentrum een zelfstandig orgaan binnen SOOOG.

Helikopterview

Het expertisecentrum is er voor alle scholen, zegt Linda. "We kunnen ze helpen door als critical friend naast ze te staan, mee te kijken en met een helikopterview naar het juiste puzzelstukje te zoeken."

Belevings-
en leer-
Situaties De D'Esping

Obs de Waterlelie is IMC Basis school

Sinds dit schooljaar is obs de Waterlelie in Winschoten een IMC Basis school. Kinderen uit groep zeven en acht krijgen twee jaar lang wekelijks les van professionals uit het bedrijfsleven, om zo kennis te maken met verschillende beroepen. Alles onder het motto van IMC Basis: 'Nu leren wat later is'.

In heel Nederland zijn inmiddels zo'n 34 IMC Basis scholen en in Winschoten staat er één van: obs de Waterlelie. Kinderen uit de groepen zeven en acht krijgen hier twee jaar lang iedere week les van professionals uit de praktijk. Ook gaan ze op excursie naar bedrijven om zich zo breed mogelijk te kunnen oriënteren op wat voor functies er allemaal zijn binnen een bedrijf, vertelt Marina Wildeboer, voormalig schoolcoördinator van de Waterlelie. "Zo zien ze dat iedereen zijn steentje kan bijdragen in een bedrijf."

Binnen de IMC basisschool wordt gewerkt met thema's, zoals 'gezondheidszorg'. Onlangs kwamen een kraamverzorgster en verloskundige op school voor een gastles en bezochten leerlingen de opleidingen voor deze beroepen. Marina: "Zo komen ze met diverse functies uit het werkveld in aanraking en zien ze dat er voor iedereen plek is, voor zowel kinderen die graag met het hoofd werken, als voor kinderen die graag met hun handen werken. Voor iedereen is plek in een bedrijf en je hebt elkaar hard nodig. De rest van de week proberen leerkrachten de lessen aan te laten sluiten op de IMC Basislessen, zodat het leren in het geheel betekenisvoller wordt: zodat leerlingen weten waarom ze dingen leren".

Het team van obs de Waterlelie had al een tijdlang het gevoel meer te willen in groep zeven-acht.

Marina: "Je ziet soms in groep zes al dat kinderen hun motivatie wat verliezen omdat het leren ze minder gemakkelijk afgaat dan andere kinderen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen van zichzelf weten waar ze goed in zijn én dat ze weten dat iedereen even belangrijk is. Voor zowel de kinderen met 'brains' als de kinderen met gouden handen willen wij van betekenis zijn. Elk kind willen we meegeven dat het er toe doet".

De IMC Basis school wordt draaiende gehouden met subsidies van bedrijven uit het Oldambt, van school en van de gemeente. IMC Basis heeft een coördinator aangesteld die de gastlessen coördineert. Bedrijven uit het Oldambt zorgen voor de gastdocenten, die de gastlessen vrijwillig verzorgen. Kinderen gaan ook op excursie bij deze bedrijven. Marina: "Om zo de eigen leefomgeving van kinderen waardevoller te maken. En zodat ze hier misschien hun toekomst op gaan bouwen".

"Kinderen zien dat er voor iedereen plek is binnen een bedrijf"

Grote positieve effecten

Uit de eerste metingen van effect en impact blijkt dat IMC Basis grote positieve effecten heeft op zowel leerkrachten, directies en besturen van deelnemende scholen, als op ouders, leerlingen, gastdocenten en omgeving. Tussen 2018 en 2022 wordt door de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam een groot wetenschappelijk effectonderzoek gedaan.

A full-page photograph of Peter Vos, a man with glasses, wearing a red patterned jacket, light blue jeans, and brown boots. He is standing in a school playground with blue and white exercise equipment. In the background, there is a brick school building with a brown roof and a green fence.

Peter Vos

Directeur a.i. obs de Kleine Dollard

Humor en vertrouwen

De basis waarop je alles kunt realiseren, zegt Peter. Voor een goede band tussen de teamleden op school is het belangrijk samen dingen te ondernemen.

Onderwijskwaliteit

Schooldirecteuren voeren het strategisch beleid van SOOOG uit. Ze bewaken de verschillende plannen van hun school of scholen: het schoolplan, schooljaarplan, schooljaarverslag en het schoolondersteuningsplan. Ook worden de sociale veiligheid en tevredenheid van leerlingen gemonitord. Peter: "Daarnaast houdt de inspectie de opbrengsten van je school en de kwaliteit van je basisondersteuning in de gaten".

Peter Vos stond vijf jaar geleden nog voor de klas, maar weet als directeur a.i. van obs de Kleine Dollard in Winschoten inmiddels aardig van de hoed en de rand als het gaat om het in bedrijf houden van een school. Peter is overal bij betrokken. "Je bent als een soort elastiek dat constant van de ene naar de andere kant getrokken wordt". Op deze pagina's in vogelvlucht wat er allemaal komt kijken bij het draaiende houden van een school.

Wat komt er kijken bij het draaiende houden van een school?

Personeel

Schoolcoördinatoren, leerkrachten, onderwijsassistenten, conciërges en administratieve krachten. Peter: "Je moet je team meenemen in de schoolvisie en ze daar scherp op houden. Ook hun sociale veiligheid en tevredenheid monitor je. Je werkt aan de leerkrachtvaardigheden, volgt een jaarlijkse gesprekkencyclus, maakt een werkverdelingsplan en houdt toezicht op de normjaartaak."

Dan zijn er nog de scholing van het team, het verzuimbeleid (steeds lastiger om vervanging te vinden door het leraarentekort) en de leerkrachtformatie.

Peter: "In december denk ik al na over het volgende schooljaar en voer ik daar gesprekken over met collega's." Dan moeten de werkdrukmiddelen (extra geld van de overheid om de werkdruk in het onderwijs te verlagen) nog worden verdeeld en is er aandacht voor conciërges en administratieve krachten.

Onderwijsconcept

- Het profileren van de eigen identiteit van de school: onderwijsconcept, schoolvisie en -missie.
- Eventuele ontwikkeling naar een (Integraal) Kindcentrum.

Kinderopvang

Samenwerking peuterspeelzaal en eventueel externe partij(en) voor kinderopvang.

Leiderschap

- Goede communicatie met iedereen: team, ouders, bestuur, managementteam, leerlingen, stakeholders, Medezeggenschapsraad en Ouderraad.
- Mensen naar de juiste plek in je organisatie bewegen. En, in de woorden van Peter, als directeur zelf de zaag scherp houden. Peter heeft daarvoor zijn eigen therapie: in de klas, tussen de kinderen gaan zitten. "Dan besef je weer waarvoor je dit werk doet."

Stakeholders...

...en het onderhouden van goede contacten met deze stakeholders, in het geval van de Kleine Dollard bijvoorbeeld de naastgelegen Plusmarkt, de sporthal, maar ook fysiotherapie, zorginstellingen, GGD en CJG.

Leerlingenraad

Peter had onlangs nog een vergadering met deze raad, bestaande uit leerlingen.

Medezeggenschapsraad en Ouderraad

Van onschatbare waarde voor scholen.

Financiën

Begrotingen, exploitatie, investeringsplannen. Peter: "Waar investeer je in? Wil je bijvoorbeeld Chromebooks aanschaffen? Hoeveel dan? En hoe moeten leerkrachten daarmee werken? Is daar scholing voor nodig?" De Kleine Dollard heeft een eigen stichting die het Schoolsparen beheert. Ouders maken hier geld naar over en ook de opbrengst van de oud-papierinzameling gaat hierheen. Feesten als Sinterklaas en schoolreisjes worden hiermee bekostigd.

Huisvesting

Het onderhoudsplan van school moet ieder jaar geactualiseerd worden en vernieuwingen aan de school gerealiseerd.

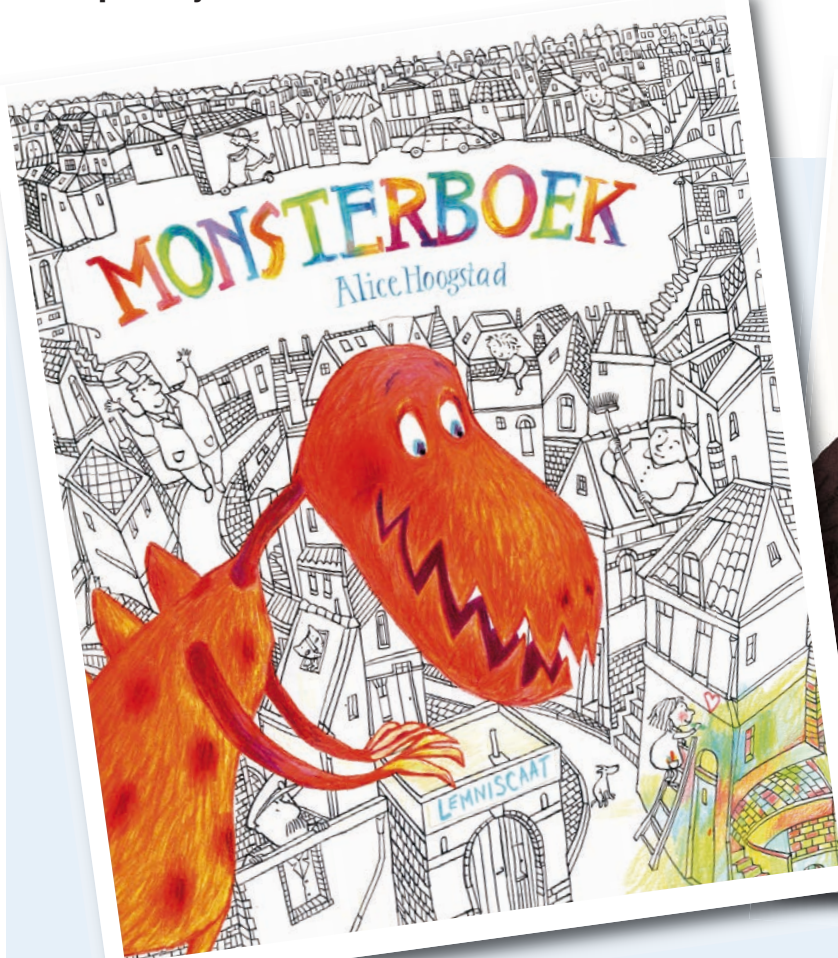
Ouders

Oudercontacten onderhouden en investeren in ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van 'het bedrijf school', zegt Peter. Ook hoort het onderwerp 'klachten' hierbij, net als intakegesprekken, ouderavonden en begeleiding van overblijfmoeders en andere hulp van ouders.

Heerlijk (voor)lezen

Zelf lezen en samen lezen is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Hun woordenschat wordt groter, net als hun gevoel voor taal. Lezen prikkelt de fantasie en stimuleert sociaal-emotionele vaardigheden. Bovendien is samen lezen vooral erg gezellig. Ook oudere kinderen vinden het vaak nog erg leuk om voorgelezen te worden! SOOOG Magazine zet en paar niet te missen kinderboeken op een rij.

Monsterboek

Alice Hoogstad

In een zwart-witte stad loopt een meisje met haar krijtjes. In kleurige lijnen tekent ze de meest wonderlijke monsters, die - zodra ze verder loopt - één voor één tot leven komen. De kleurrijke monsters zetten het rustige stadje volledig op z'n kop. De chaos kan maar ternauwernood worden ingetoomd... of toch niet? Op de gedetailleerde prenten valt zoveel te ontdekken dat dit woordeloze prentenboek iedere keer dat je het openslaat een nieuw verhaal vertelt. Een heerlijk boek, waarbij je wel gewaarschuwd bent: hou krijtjes na het (voor)lezen maar uit de buurt van je kinderen! Vanaf 4 jaar.

Lemniscaat - EAN 9789047706199.

Sneeuwitje brei een monster

Annemarie van Haeringen

Sneeuwitje brei sokken, geitenwollen sokken voor iedereen. Maar vandaag heeft ze zin in iets nieuws. Ze brei een geitje, en nog één en nog één...

Dan komt mevrouw Schaap op bezoek. Die praat aan één stuk door en Sneeuwitje let niet goed op. De draad is al afgehecht voor ze er erg in heeft...

Een wolf springt van de breipen! Hij eet mevrouw Schaap op, met huid en haar. Sneeuwitje kan nog net op tijd in de kast springen. Wat nu? Vanaf 4 jaar.

Leopold - EAN 9789025866600.

De Gorgels

Jochem Myjer

Midden in de nacht wordt Melle wakker. Er zit een vreemd wezentje op de rand van zijn bed. Het lijkt wel een bolletje wol, met armpjes en beentjes en twee harige, puntige oren. Maar als Melle het licht aandoet, is het wezentje verdwenen. Als hij er op school over vertelt, lacht iedereen hem uit. Zelfs papa, die bioloog is, zegt dat het onzin is, dat zulke wezentjes niet bestaan. Maar Melle weet zeker wat hij gezien heeft...

Een fantasierijk en spannend avontuur over Gorgels, Brutelaars en een jongen met superogen, van cabarettier Jochem Myjer. Voorlezen vanaf 6 jaar, zelf lezen vanaf 8 jaar.

Leopold - EAN 9789025867898.

Nooit denk ik aan niets

Hans & Monique Hagen & Charlotte Demantons

ik weet/wat lief is en wat stout is/wat goed is en wat fout is

maar wat is nul en wat is niets/wanneer is ooit wanneer is nooit/en waar is nergens/dat moet ik nog bedenken

ik denk nooit aan niets/want als ik dat probeer/denk ik stiekem toch aan iets

Nooit denk ik aan niets is een prachtig poëzie-prentenboek, voor alle leeftijden.

Leopold - EAN 9789025867898.

Het ministerie van oplossingen

Sanne Rooseboom

Nina is een avontuurlijk meisje van elf jaar dat niet van stilzitten houdt. Haar vader is postbode en als hij op een dag een brief aan het mysterieuze Ministerie van Oplossingen mee naar huis neemt, schreeuwt die er natuurlijk om gelezen te worden. De brief is van de negenjarige Ruben die op school gepest wordt door de gemene Sophia en haar vriendinnen. Hij hoopt dat het ministerie hem kan helpen dit op te lossen. Nina besluit om samen met haar beste vriendin, Alfa, Ruben te gaan helpen, aangezien zo'n ministerie natuurlijk niet echt bestaat. Maar dankzij Ruben en zijn stokoude buurvrouw ontdekken ze dat ze zich daarin vergissen: er heeft wel degelijk een Ministerie van Oplossingen bestaan. Ze kunnen zelfs meehelpen aan het opnieuw oprichten ervan, als Sophia hun geheim tenminste niet ontdekt... Vanaf 9 jaar.

Van Goor - EAN 9789000351091.

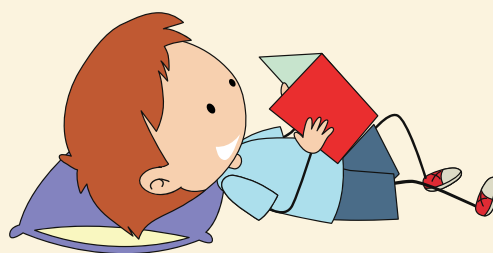

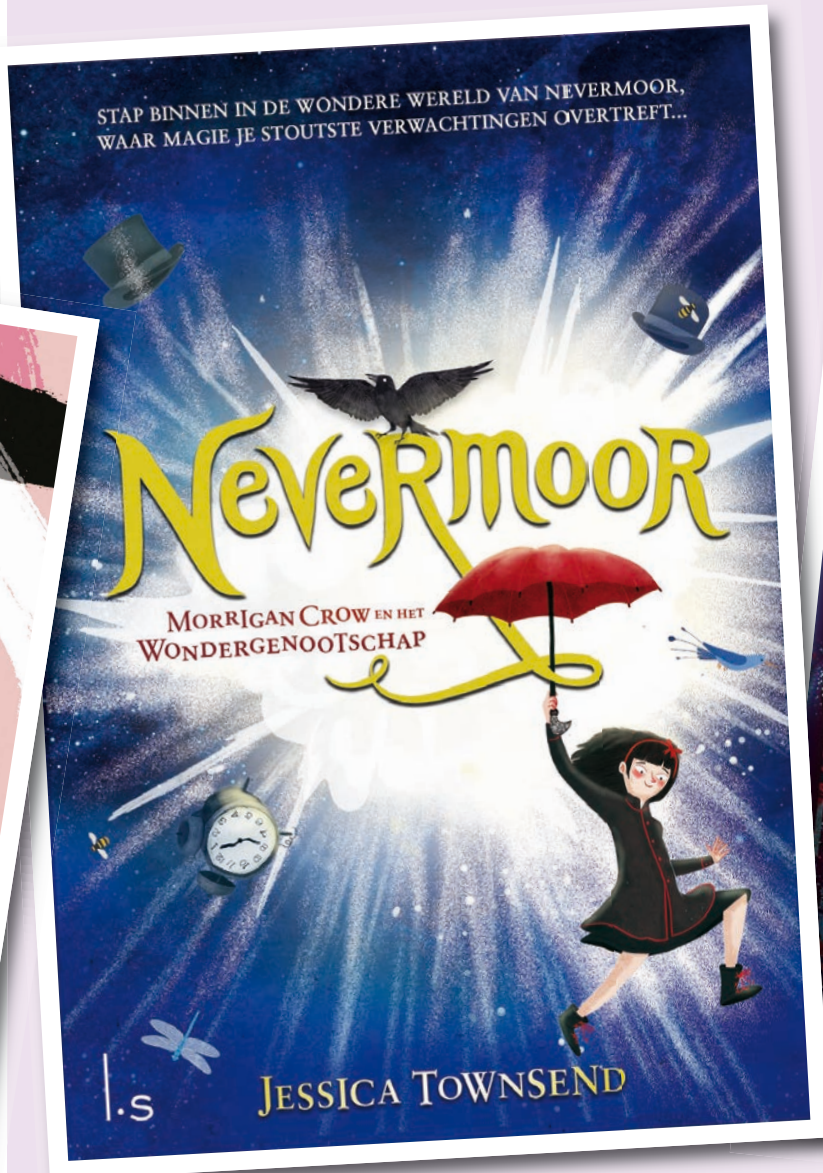
Uit elkaar

Bette Westera

In *Uit elkaar* behandelen Bette Westera en Sylvia Weve met hun gedichten en illustraties op een luchtige manier het thema echtscheiding. Een troostend, ontroerend en verrassend kinderboek in een bijzondere uitvoering: de pagina's van het boek worden Japans (aan de voorzijde) gevouwen. Deze vouw blijft intact: zo is het mogelijk om tekst en illustraties over de rand van de pagina's door te laten lopen. Vanaf 8 jaar.

Gottmer - EAN 9789025771706.

Nevermoor – Morrigan Crow en het Wondergenootschap

Jessica Townsend

Morrigan Crow is vervloekt. Ze is geboren op Avondstond, de onfortuinlijkste dag om geboren te worden. Niet alleen wordt ze beschuldigd van allerlei rampen, ze is ook gedoemd om te sterven in de nacht van haar elfde verjaardag. Maar het loopt allemaal anders... Vlak voor haar elfde verjaardag wordt ze ontvoerd door Jupiter North, die haar meeneemt naar de magische stad Nevermoor. Daar moet Morrigan strijden voor een plek in het Wondergenootschap. Haar concurrenten zijn honderden andere kinderen die allemaal een bijzonder talent hebben. Morrigan, die nergens in uitblinkt, zal een manier moeten vinden om alle proeven te doorstaan. En dan ontdekt ze ook wat Jupiter al die tijd voor haar verborgen heeft gehouden... Vanaf 10 jaar (en ouder!).

Luitingh-Sijthoff – EAN 9789024578634.

De magische apotheek 1 – Er hangt een geheim in de lucht

Anna Ruhe

Het ruikt vreemd in de oude villa, naar... naar wel duizend dingen tegelijk! Dat is het eerste wat Lucie aan haar nieuwe thuis opvalt. Maar die geuren lijken nergens vandaan te komen en de sleutel die Lucie onder een vloerplank vindt, lijkt in geen enkel slot te passen. Is er soms een verborgen kamer in de villa? Samen met haar jongere broertje Benno en hun buurjongen Mats gaat Lucie op onderzoek uit. Als ze de geheime kamer in de villa vinden, kunnen de kinderen hun ogen niet geloven: de muren hangen van de vloer tot aan het plafond vol met planken. En op die planken staan duizenden flesjes, waarin de heerlijkste parfums borrelen en glinsteren! Al snel komen ze erachter dat achter het glas niet alleen de heerlijkste geuren schuilen, maar ook talloze gevaren. En één flesje kan zelfs beter voorgoed gesloten blijven... Eerste deel in een spannende serie van drie boeken. Om zelf te lezen, maar ook heerlijk om voor te lezen. Vanaf 10 jaar.

Van Holkema en Warendorf – EAN 9789000366095.

Foto door Klaas Ketelaar